

Van bewonderen naar beschermen De essentie van Hortus botanicus Leiden

Januari 2026

Hortus
botanicus

LEIDEN

In dit boekje lees je waar Hortus botanicus Leiden voor staat en waarom we doen wat we doen.

Het vertelt wie we zijn, waar we in geloven en waar we naartoe werken. Het helpt je ons verhaal te begrijpen en door te vertellen, en geeft richting bij de keuzes die we elke dag maken. Voor onszelf en voor iedereen met wie we samenwerken.

In de bijlagen vind je het activiteitenplan voor de komende vijf jaar. Hierin laten we zien hoe we onze ambities vertalen naar wat we samen gaan doen, met ruimte voor verdieping en toelichting.

Deze nieuwe koers is tot stand gekomen dankzij de inzet en betrokkenheid van veel mensen. Medewerkers, vrijwilligers en partners dachten mee, stelden vragen en deelden hun ideeën. Dat heeft deze richting gevormd. We zijn hen daar dankbaar voor en kijken ernaar uit om deze koers samen verder te brengen.

Barbara Gravendeel en Tom Schreuder
Directie Hortus botanicus Leiden

Dit is ons verhaal

De natuur is dichterbij dan we soms denken. In bermen en achtertuinen. Tussen stenen en langs muren. Aan het groeien, overleven, aanpassen. Vaak lopen we eraan voorbij.

In de Hortus van Leiden vertragen we. We leren opnieuw kijken. We zien hoe planten groeien, samenwerken en zich aanpassen. Met onze voeten op het pad en onze handen in het groen.

Al meer dan vier eeuwen verzamelen en verzorgen we planten. Niet om ze achter glas te bewaren, maar om ze in leven te houden. Hier groeit kennis. Buiten, in de kas, in gesprekken. Wat we ontdekken, delen we. Omdat kennis pas waarde krijgt als ze wordt doorgegeven.

Planten laten zien hoe alles samenhangt. Mens en natuur. Stad en klimaat. Gezondheid en toekomst. Wie dat eenmaal ziet, kijkt anders. Met meer aandacht. Met meer zorg. En precies daar begint verantwoordelijkheid.

We beschermen door te onderzoeken, te zaaien en toe te passen. Wat hier groeit, reikt verder dan de Leidse Hortus. Van bedreigde planten redden tot nieuwe manieren van samenleven met groen.

De Hortus in Leiden is een plek van nieuwsgierigheid en rust. Van verwondering en verdieping. Waar iedereen welkom is om te dwalen, te leren en te ontdekken. Of gewoon even te zijn.

We nodigen je uit om mee te doen. Om te ervaren wat planten en biodiversiteit ons vertellen. Om iets in beweging te zetten. In de tuin. In de stad. In jezelf.

Want wie de natuur beter leert kennen, gaat er vanzelf meer van houden. En wat je lief is, wil je beschermen.

Hortus botanicus Leiden

De belangrijkste vraag die we onszelf de komende jaren stellen om de nieuwe koers waar te maken, is:

Hoe zorgen we dat wat mensen hier ervaren, hun blik op planten en natuur blijvend verandert?
Hoe laten we mensen de Leidse Hortus zo ervaren dat ze anders kijken naar wat groeit en leeft, en dat die ervaring doorwerkt buiten onze botanische tuin?

Niet alleen omdat de natuur zo mooi is, maar omdat ze ons nodig heeft, en wij haar. De Leidse Hortus maakt de waarde van planten voelbaar én begrijpelijk, door kennis tastbaar te maken voor iedereen die hier komt.

Tussen eeuwenoude bomen en tropische kassen ontdek je hoe planten samenwerken en verhalen vertellen. We bouwen voort op vier eeuwen zorg voor planten en kennis, en delen die met de generaties na ons.

Want wie de natuur
beter leert kennen,
gaat er vanzelf meer
van houden.

En wat je lief is,
wil je beschermen.

Onze rol

Wij zijn een
pro-actieve
beschermer.

Wie we zijn

Hortus botanicus Leiden, onderdeel van Universiteit Leiden, is een plek van kennis en ontdekking. Al meer dan 400 jaar bouwen we kennis op over planten. Die kennis verdiepen we voortdurend en zetten we in om planten te beschermen en biodiversiteit te versterken. Goed voor plant en mens.

Waar in maken wij verschil

Wij brengen wetenschap en natuurbehoud samen. Zichtbaar, levend en dichtbij. Waar anderen over natuur praten, laten wij haar groeien. Door te onderzoeken, te kweken en de liefde voor planten te delen.

Waar wij voor staan

- **We laten kennis groeien.** Wat hier ontstaat, delen we met iedereen die wil leren, ontdekken en bijdragen.
- **We beschermen door te doen.** Wat we leren, passen we toe. In de tuin en daarbuiten.
- **We verbinden mens en natuur.** We laten mensen ervaren hoe alles samenhangt: mens, plant, klimaat en stad. Zo groeit begrip, en zorg voor wat leeft.
- **We vernieuwen vanuit erfgoed.** Wat vier eeuwen geleden begon, groeit hier elke dag verder. Met nieuwe kennis, ideeën en ontdekkingen.

Onze kernwaarden

Onze waarden laten zien wie we zijn. Ze maken ons typisch de Leidse Hortus. Wat we doen en hoe we dat doen, toetsen we steeds aan wat we belangrijk vinden.

Ontdekkend

We vragen door, ontdekken en verwonderen ons telkens weer. Met een open blik onderzoeken we en nemen we iedereen mee in die ontdekkingsreis.

Toekomstgericht

We kijken vooruit. Met lef vernieuwen we en maken we de Leidse Hortus klaar voor de wereld van morgen. Hoe natuur en stad samen kunnen groeien naar een gezonde toekomst.

Betrokken

We zijn toegankelijk en zorgzaam. We laten mensen de natuur weer zien en waarderen, en voelen wat groen met je doet.

Bekwaam

Al meer dan 400 jaar bouwen we kennis op. Met onze expertise maken we planten en biodiversiteit begrijpelijk en waardevol voor iedereen.

Onze overtuiging, missie & ambitie

Wij zien

dat de natuur stukje bij beetje verdwijnt uit ons dagelijks leven. Steden verstenen, soorten veranderen en verdwijnen, de aarde warmt op, en ons eigen welzijn lijdt daaronder.

Wij geloven

dat planten onmisbaar zijn voor een gezonde, groene toekomst. Wie zich om planten bekommert, kijkt anders naar de wereld en naar de toekomst.

Wij ontwikkelen en delen

kennis over planten en biodiversiteit, en laten mensen ervaren wat natuur met ons doet. Ze herstelt lichaam en geest, laat je genieten, tot rust komen en opladen. Zo ervaar je hoe onmisbaar de natuur is, voor jezelf én voor de samenleving.

Hortus
botanicus
Leiden

Ontdekkend
Betrokken
Toekomstgericht
Bekwaam

Colofon

Redactie Marjolein Doets, Gwendolyn Pronk

Coverfoto achterzijde Duco de Vries

Fotografie Simone Both, Ilona Hartensveld,
Mathilde Simons, Duco de Vries

Illustraties Studio Teekens

Vormgeving Studio Teekens

Hortus botanicus Leiden

Rapenburg 73

2311 GJ Leiden

T 071 527 51 44

www.hortusleiden.nl

f **@** **in** #hortusleiden

Hortus
botanicus
LEIDEN

Universiteit
Leiden

